

Zitting 1973-1974 – 12 634 (R 926)

Protocol houdende wijziging van het op 22 november 1928 te Parijs ondertekende Verdrag inzake internationale tentoonstellingen; Parijs, 30 november 1972

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 1 oktober 1973.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 10 oktober 1973.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigd Minister van Suriname te kennen worden gegeven uiterlijk op 9 november 1973.

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van het op 30 november 1972 te Parijs tot stand gekomen Protocol houdende wijziging van het op 22 november 1928 te Parijs ondertekende Verdrag inzake internationale tentoonstellingen (*Trb.* 1973, 100).

Een toelichtende nota bij dit protocol gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor Nederland en voor Suriname gevraagd.

Aan de Gouverneur van Suriname is verzocht hogerge-noemde stukken op 10 oktober 1973 over te leggen aan de Staten van Suriname.

De Gevolmachtigd Minister van Suriname is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

M. VAN DER STOEL.

TOELICHTENDE NOTA

Inleiding

Het Verdrag van 22 november 1928 nopens internationale tentoonstellingen (*Stb.* K 416) bevat een aantal voorschriften en bepalingen inzake de aard en de veelvuldigheid van deze manifestaties, de verplichtingen van uitnodigende en deelnemende landen en de te verlenen bekroningen. Deze voorschriften zijn noodzakelijk omdat landen die een wereldtentoonstelling willen organiseren moeten weten aan welke voorwaarden moet worden voldaan opdat een zo groot mogelijk aantal andere landen bereid kan worden gevonden aan de tentoonstelling deel te nemen. De deelnemende landen zijn door deze verschillende regels beschermd tegen willekeurige bepalingen of discriminaties of voorkeursbehandelingen in het ontvangende land.

Een internationaal tentoonstellingsbureau, gevestigd te Parijs, is belast met het toezicht op de uitvoering van het verdrag.

Het Koninkrijk is destijds partij geworden bij het Verdrag van 1928 (*Stb.* K 416), doch heeft het verdrag in 1944 opgezegd. Toen op 10 mei 1948 het verdrag bij protocol werd gewijzigd is het Koninkrijk (voor Nederland) op 8 januari 1951 weer tot het verdrag toegetreden.

Op 16 november 1966 is het verdrag opnieuw gewijzigd in afwachting van een algehele herziening. Deze wijziging betrof de frequentie van de tentoonstellingen die, gelet op de hoge

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

kosten die internationale tentoonstellingen voor het uitnodigende land en voor de gastlanden met zich mede plegen te brengen zowel voor de overheid als voor het bedrijfsleven, naar het oordeel van partijen bij het verdrag, diende te worden beperkt (vide Bijl. *Hand.* II, 9626).

Thans is, na verscheidene jaren van overleg, de algehele herziening van het verdrag tot stand gekomen.

Wat het Koninkrijk betreft zal dit verdrag gelden voor Nederland en Suriname. De Regering van de Nederlandse Antillen heeft laten weten medegedeling van het verdrag voor de Nederlandse Antillen niet van belang te achten.

Hoewel het aanvankelijk in de bedoeling lag het oude verdrag van 1928 te vervangen door een nieuw verdrag, is daar toch van afgezien omdat zulks moeilijkheden zou kunnen opleveren bij de liquidatie van het oude verdrag en de overgang van rechten, verplichtingen en beslissingen van de oude verdragsorganisatie op een nieuwe organisatie. Om deze reden is er de voorkeur aan gegeven het vrijwel geheel nieuwe samenstel van regels en procedures met betrekking tot internationale tentoonstellingen en gemoderniseerde organisatorische voorzieningen tot stand te brengen door een Protocol van wijziging van het Verdrag van 1928. Het protocol bevat uitsluitend enkele formele bepalingen en verwijst in zijn artikel II naar het als Appendix aan het protocol gevoegde gewijzigde verdrag, waarin de materiële bepalingen en enkele slotbepalingen zijn opgenomen.

Inhoud van het gewijzigde verdrag

De belangrijkste wijzigingen in het verdrag betreffen de indeling in categorieën, de verminderde frequentie der tentoonstellingen, de modernisering van de internationale organisatie tot toezicht op de uitvoering van het verdrag, de opstelling van een geschillenregeling, alsmede van regels betreffende wijziging van het verdrag en betreffende liquidatie, die niet in het verdrag van 1928 waren voorzien; voorts is het douanereglement aangepast aan soortgelijke bepalingen in reeds bestaande overeenkomsten. Door dit samenstel van regels is een kader geschapen waarbinnen de internationale tentoonstellingen, naar mag worden verwacht, op bevredigende wijze kunnen worden georganiseerd.

Het gewijzigde verdrag onderscheidt tussen universele tentoonstellingen en gespecialiseerde tentoonstellingen. De tijdsduur van beide soorten tentoonstellingen is vastgesteld op maximaal 6 maanden. Onder de werking van de oude overeen-

komst gold dezelfde termijn, doch daarbij bestond de mogelijkheid van overschrijding tot maximaal 1 jaar. De tijdsduur tussen de tentoonstellingen is geregeld in artikel 5. De termijnen zijn verlengd. Zo is de tijdsduur tussen universele tentoonstellingen in verschillende staten te houden – hierbij heeft men het oog op wereldtentoonstellingen van het genre Montreal 1967 en Osaka 1970 – nu verlengd van 6 tot 10 jaar zij het met de mogelijkheid in uitzonderingsgevallen een tijdverloop van 7 jaar toe te staan.

Duidelijk is in artikel 11 van het verdrag vastgesteld dat de partijen niet zullen deelnemen aan niet door de internationale organisatie tot toezicht op het verdrag geregistreerde tentoonstellingen. Zij zullen in dat geval ook geen patronage of subsidie verlenen.

Het douane-regime is geregeld in de Annex genoemd in artikel 16 van het verdrag. Behoudens op punten van ondergeschikt belang is het identiek aan de Brusselse Douane-Overeenkomst van 1961 (*Trb.* 1962, 109).

De institutionele voorzieningen worden in de vijfde Titel geregeld. Ingevolge artikel 25 is er een internationale organisatie genaamd het Internationale Tentoonstellingen Bureau; het bureau bevat een algemene vergadering, een president, een uitvoerende commissie, een aantal gespecialiseerde commissies, alsmede een secretariaat onder leiding van een secretaris-generaal. De algemene vergadering is het hoogste lichaam van de Internationale organisatie. De bevoegdheden, samenstelling etc. van de verschillende organen zijn neergelegd in de artikelen 26 t/m 31.

Artikel 34 bevat de geschillenregeling. In het bijzonder op aandringen van de Oosteuropese landen bevat dit artikel de mogelijkheid te verklaren dat men zich niet gebonden acht aan het bepaalde inzake verplichte arbitrage. Ter gelegenheid van de ondertekening van het Protocol hebben genoemde landen deze reserve dan ook gemaakt.

Artikel 35 regelt de toetredingsvoorwaarden. Het voorziet in de noodzaak van een gekwalificeerde meerderheid van voorstemmers indien de betreffende staat niet reeds lid is van de in het artikel genoemde organisaties. De landen die wel lid zijn van een der genoemde organisaties kunnen zonder dat daarover behoeft te worden gestemd toetreden tot het herziene verdrag.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

L. J. BRINKHORST.